Huw Irranca-Davies AS/MS
Y Dirprwy Brif Weinidog ac Ysgrifennydd y Cabinet dros Newid Hinsawdd a Materion Gwledig
Deputy First Minister and Cabinet Secretary for Climate Change and Rural Affairs

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Ein cyf/Our ref: HIDCC/PO/0328/24

Llŷr Gurffydd AS
Cadeirydd
Pwyllgor newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith
Senedd Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1SN

12 Tachwedd 2024

Annwyl Llŷr,

Rwy'n ysgrifennu atoch i'ch hysbysu y cafodd Gorchymyn y Cynllun Masnachu Allyriadau Nwyon Tŷ Gwydr (Diwygio) (Rhif 2) 2024 ei osod yn y Senedd ar 22 Hydref ac y disgwylir iddo ddod i rym ym mis Rhagfyr 2024, os cytunir arno. Er bod y newidiadau y mae'r Gorchymyn diwygio yn eu gwneud yn rhai bach, byddant yn helpu i ddiweddaru cwmpas Cynllun Masnachu Allyriadau'r DU ac yn ei gryfhau i allu cyflawni ei nodau datgarboneiddio yng Nghymru a'r DU.

Yn benodol, mae'r Gorchymyn yn diwygio Gorchymyn Cynllun Masnachu Allyriadau Nwyon Tŷ Gwydr 2020 fel a ganlyn:

- Cysoni deddfwriaeth sy'n darparu cap ar gyfer ETS y DU, ailbennu nifer y lwfansau y gellir eu rhoi am ddim i gyfranogwyr y mae risg iddynt ddadleoli carbon ("cap y diwydiant") a chreu cronfeydd wrth gefn o lwfansau y gellir eu defnyddio i esmwytho newidiadau annisgwyl o ran pris a nifer y lwfansau yn y farchnad (y "gronfa wrth gefn hyblyg"). Bydd y newidiadau hyn yn alinio ETS y DU ag uchelgeisiau sero net pedair gwlad y DU ac yn galluogi marchnad ETS y DU i weithredu'n effeithiol.

- Estyn Gorchymyn Cynllun Masnachu Allyriadau Nwyon Tŷ Gwydr (Diwygio) (Rhif 2) 2023 i Ogledd Iwerddon – i roi'r newidiadau i'r defnydd o lwfansau am ddim ar waith ym maes hedfan; dal, cludo a storio carbon; a chynhyrchwyr trydan.

- Ehangu cwmpas ETS y DU i gynnwys hediadau o Ogledd Iwerddon i'r Swistir fel bod ETS y DU unwaith eto'n cwmpasu 4 gwlad y DU ar ôl i Weithrediaeth a Chynulliad Gogledd Iwerddon ailymgynnull.

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn y Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth Gymraeg sy'n dod i law yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

- Ehangu cwmpas ETS y DU i gynnwys fentio carbon deuocsid (CO_2) o'r sector cynhyrchu olew a nwy i gryfhau potensial ETS y DU i ddatgarboneiddio.

- Cryfhau a chysoni mesurau i orfodi ETS y DU drwy gyflwyno cosbau sifil newydd a hysbysiad gorfodi, gan newid y cosbau presennol er mwyn cael mwy o gysondeb ar draws ETS y DU

Mae rhai o'r uchod yn ddeddfwriaeth "dal i fyny"; Cafodd diwygiadau oedd yn hanfodol ar unwaith i weithrediad ETS y DU eu gwneud fel deddfwriaeth Prydain Fawr yn unig gyda chytundeb Ysgrifennydd Parhaol Gogledd Iwerddon, yn ystod y cyfnod pan nad oedd Gweithrediaeth a Chynulliad Gogledd Iwerddon yn gweithredu. Nawr eu bod unwaith eto yn gweithredu, gallwn estyn y newidiadau hyn i Ogledd Iwerddon. Cafodd newidiadau dros dro eu gwneud i Gap ETS y DU drwy Reoliadau Arwerthu Cynllun Masnachu Allyriadau Nwyon Tŷ Gwydr (Diwygio) 2023, eto yn absenoldeb Cynulliad yng Ngogledd Iwerddon, ac maent bellach yn cael eu hymgorffori yn y ddeddfwriaeth ETS. Gofynnwyd i'n cynghorwyr statudol, y Pwyllgor Newid Hinsawdd, am eu cyngor ar y cynigion o fewn y Gorchymyn.

Bydd Cynllun Masnachu Allyriadau'r DU yn parhau i fod yn bolisi sy'n hynod bwysig i Gymru, gan roi arwydd i annog buddsoddi, gan gymell datgarboneiddio wrth hyrwyddo twf yr economi. Diolch i chi am eich cydweithrediad a'ch cefnogaeth i gryfhau ei allu i gyflawni'r nodau hyn.

Mae'r llythyr hwn hefyd wedi'i anfon at Gadeirydd y Pwyllgor Deddfwriaeth, cyfiawnder a’r Cyfansoddiad.

Yn gywir

Huw Irranca-Davies AS/MS
Y Dirprwy Brif Weinidog ac Ysgrifennydd y Cabinet dros Newid Hinsawdd a Materion Gwledig
Deputy First Minister and Cabinet Secretary for Climate Change and Rural Affairs